

Advies inzake Mantelzorgbeleid

15 september 2023

Geacht College van B&W,

Met veel belangstelling hebben wij kennisgenomen van uw conceptnota Mantelzorgbeleid. Reeds een aantal keren hebben wij met u hierover gesproken. Ook hebben wij intensief met onze werkgroep, aangevuld met deskundigen en actieve burgers uit het werkveld, overleg gehad. Veel van onze opmerkingen vonden wij terug in uw nota of zijn inmiddels verwerkt. Een aantal opmerkingen willen wij nogmaals benadrukken en aanvullen.

Graag willen wij u adviseren extra aandacht te besteden aan bovenstaande thema's en opmerkingen.

1a. Ondersteuning van mantelzorgers:

1. Verbeterde kwaliteit van zorg: Het actief betrekken en ondersteunen van mantelzorgers door middel van werkgroepen, scholing en netwerken kan de kwaliteit van de zorg die zij bieden aanzienlijk verbeteren. Goed geïnformeerde mantelzorgers zijn beter in staat om de behoeften van de zorgvrager te begrijpen en hierop in te spelen.
2. Emotionele ondersteuning: Het delen van ervaringen met andere mantelzorgers in ondersteunende netwerken kan emotionele steun bieden aan degenen die de zorg op zich nemen. Dit kan het welzijn van mantelzorgers verbeteren en burn-out voorkomen. Veel mantelzorgers hebben vaak niet in de gaten, dat ze mantelzorgers zijn en voelen dat ook niet als zodanig.

1b. Cultuursensitieve communicatie:

1. Toegankelijkheid voor diverse groepen: Het bevorderen van cultuursensitieve communicatie zorgt ervoor dat mantelzorgondersteuning voor mensen met verschillende culturele achtergronden en talen toegankelijk is. Dit is van groot belang in diverse samenlevingen om gelijke toegang tot zorg te waarborgen.
2. Effectievere communicatie: Door rekening te houden met culturele verschillen in communicatie, kan de communicatie tussen mantelzorgers en zorgvragers effectiever worden. Dit draagt bij aan een betere zorgervaring voor beide partijen.

1c. Versterken van de omgeving en betrokkenheid van de jeugd:

1. Sociaal netwerk als ondersteuning: Het versterken van de omgeving en het stimuleren van sociaal netwerken bieden een waardevolle bron van ondersteuning voor mantelzorgers en zorgvragers. Dit kan de algehele veerkracht van de gemeenschap vergroten.
2. Jeugdbetrokkenheid: Het betrekken van jongeren via maatschappelijke stages en betrokkenheid bij mantelzorgactiviteiten kan een win-winsituatie creëren. Het biedt jongeren de kans om waardevolle ervaringen op te doen en tegelijkertijd ondersteuning te bieden aan mantelzorgers, bijvoorbeeld door boodschappen te doen. Dit versterkt de intergenerationele banden in de samenleving.

Het aannemen van advies 1 (abc) kan leiden tot een meer inclusieve, ondersteunende, en effectieve mantelzorgbenadering. Het vergroot de capaciteit van mantelzorgers, maakt zorg toegankelijker voor diverse gemeenschappen, en versterkt het sociale weefsel van de samenleving door betrokkenheid van de jeugd. Dit draagt bij aan een gezondere en meer ondersteunende omgeving voor zorgvragers en hun mantelzorgers.

2. Woonvormen voor mantelzorg:

1. Veiligheid als prioriteit: Het benadrukken van veiligheid in woonvormen voor mantelzorgers is essentieel, omdat dit direct verband houdt met de gezondheid en het welzijn van zowel de zorgvrager als de mantelzorger. Een onveilige omgeving kan leiden tot ongelukken en gezondheidsproblemen, wat uiteindelijk de belasting op het formele zorgsysteem kan verhogen. Wij adviseren u om elke andere vorm van 'belemmering' en knellende regelgeving hierbij achterwege te laten. Die is sterk gebaseerd op wantrouwen, zeker waar het gaat om bijvoorbeeld ondertekening van intentieverklaringen.
2. Eigen omgeving behouden: Het stimuleren van woonvormen in dorpen en wijken maakt het mogelijk voor zorgvragers om in hun vertrouwde omgeving te blijven, wat vaak resulteert in een betere kwaliteit van leven. Het behoud van de eigen omgeving kan sociale banden intact houden en versterken en de emotionele gezondheid van zorgvragers bevorderen.

3. Toegang tot mantelzorg:

1. Voorkomen van overbelasting: Actieve betrokkenheid van mantelzorgers in "keukentafelgesprekken" en besluitvorming kan helpen voorkomen dat mantelzorgers overbelast raken. Dit draagt bij aan het behoud van de gezondheid en welzijn van mantelzorgers, wat op lange termijn kosten in het formele zorgsysteem kan verminderen.
2. Efficiënte zorgverlening: Het prioriteren van mantelzorg als eerste bron van ondersteuning voor zorgvragers kan de efficiëntie van het zorgsysteem verbeteren. Informele zorg door familieleden en vrienden kan vaak persoonlijker en kosteneffectiever zijn dan professionele zorg.
3. Het is zaak om bij de keukentafelgesprekken de mantelzorger nadrukkelijk te betrekken. Het resultaatgericht indiceren moet plaats maken voor mogelijkheden om maatwerk te kunnen leveren (wettelijk geregeld).

4. Respijtzorg:

1. Mantelzorgerondersteuning: Maximale ondersteuning van respijtzorg, inclusief financiële steun, is van belang om mantelzorgers te ontlasten. Dit kan voorkomen dat mantelzorgers uitgeput raken, wat ten koste kan gaan van de kwaliteit van zorg die ze bieden.
2. Kwaliteit en kwantiteit van zorg: Het verminderen van dagopvang en dagbesteding in collectieve aanbestedingen kan uiteindelijk de kwaliteit en kwantiteit van de zorg in gevaar brengen. Het handhaven en uitbreiden van respijtzorgmogelijkheden kan ervoor zorgen dat zorgvragers en mantelzorgers de juiste ondersteuning blijven ontvangen.

Het aannemen zal adviezen 2-3-4 kan leiden tot een effectievere, efficiëntere, en meer mensgerichte zorgbenadering, waarbij mantelzorgers een cruciale rol spelen bij het ondersteunen van zorgvragers en het behouden van hun eigenwaarde en gezondheid. Dit kan ook kosten besparen en de kwaliteit van de zorg verbeteren, wat in het belang is van zowel de zorgvrager als de maatschappij als geheel.

Wij danken u voor de constructieve en open manier van overleg en uitwisseling van informatie met betrekking tot het thema mantelzorg, één van de belangrijke onderdelen in de zorg voor mensen. Op deze manier kunnen mensen langer in hun eigen omgeving blijven wonen, waarbij ze pas, als het echt niet anders kan, een beroep moeten hoeven te doen op professionele zorg (hetgeen overigens vaak ook aanvullend op mantelzorg kan plaatsvinden; een combinatie werkt vaak heel goed).

Advies inzake Mantelzorgbeleid

Wij wensen u veel succes bij de uitvoering!

Met vriendelijke groet,

Namens onze werkgroep,
Lei Heldens, voorzitter Adviesraad

Advies inzake Mantelzorgbeleid